

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága felperesnek jogtanácsos által képviselt Észak-alföldi Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság debreceni (Hunyadi u. 13.) székhelyű alperes ellen társadalombiztosítási határozat bíróság felülvizsgálata iránt a Szolnoki Munkaügyi Bíróságon folyt perében a 2007. március 29. napján meghozott 1.M.533/2006/10. számú jogerős ítélet ellen az alperes részéről 11. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelme folytán az alulírott helyen és napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t

A Legfelsőbb Bíróság a Szolnoki Munkaügyi Bíróság 1.M.533/2006/10. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a felperes keresetét elutasítja.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes 1963. október 22-től 1995. február 17-ig folyamatosan munkát végzett a munkáltatójánál. Munkáltatója a felszámolásáig állami tulajdonú vállalat volt. A felperes 1995. után munkanélküli járadékban, jövedelempótló támogatásban, majd 1998. szeptember 1-től 2003. március 31-ig ápolási díjban részesült. A felperes béradatai 1988. január 1. és 1992. decemberig terjedő időszakra nem lelhetők fel. Felperes 2004. december 9-én öregségi nyugdíj iránt jelentett be igényt. Az alperes a felperes javára 37 év és 66 nap szolgálati idő figyelembevételével 36.785 forint öregségi teljes nyugdíjat állapított meg. Az alperes igazgatója jogerős 30-13156/2004/0025. számú határozatával az alperes határozatát helybenhagyta. Határozatában arra hivatkozott, hogy a nyugdíj alapját képező munkaviszonyban megszerzett átlagkereset kiszámításánál arra az időszakra, melyre vonatkozóan béradatok nem álltak rendelkezésre, a minimálbér 30-ad részét vette figyelembe azokra a naptári napokra, amelyek erre az időszakra estek.

A határozat felülvizsgálata iránt a felperes nyújtott be keresetet. Előadta, hogy munkaviszonya alatt munkáltatója a levonási kötelezettségének rendszeresen eleget tett, ez vonatkozik arra az időszakra is, amikorra keresetének összegét igazolni nem tudta. Kérte nyugdíjának magasabb összegben való megállapítását tényleges jövedelme és az alperes által számított összeg alapulvételével.

A munkaügyi bíróság ítéletével az alperesi és a másodfokú jogerős határozatot hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte. A megismételt eljárásra vonatkozóan előírta, hogy az alperes vegye figyelembe az adott időszakban a felperes munkatársaiként dolgozó tanúként kihallgatott két személy jövedelmét és e jövedelmek közötti összegben határozza meg a nyugdíj alapjául szolgáló alperesi átlagjövedelmet arra az időszakra, melyre vonatkozóan a felperes munkáltatója mulasztásából keresetet nem tudott igazolni.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben az ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte. Álláspontja szerint vitathatatlan, hogy a felperes a perrel érintett időszakban dolgozott, de nem állt rendelkezésre a keresetére vonatkozó olyan adat, amely a munkáltató munkavégzés kori nyilvántartása alapján keletkezett. Nem volt feltalálható erre az időszakra vonatkozó jövedelmet igazoló egykorú okirat sem. Jogszabálysértésként a társadalombiztosítási nyugellátásáról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 22. §-ára, valamint a Tny. végrehajtásáról szóló 168/1997. (X.6.) Korm.rendelet (a továbbiakban: R.) 15. §-ára hivatkozott.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Tny. 22. §-ának /5/ bekezdése értelmében, ha a /4/ bekezdés szerinti időszakban az átlagszámítási időnek legalább a fele részére a nyugdíjat igénylőnek nincs keresete, jövedelme, a hiányzó időre eső napokra a keresetet, jövedelmet az 1988. január 1-je előtti legközelebbi időszak keresete, jövedelme alapján kell a /3/ bekezdés alkalmazásával növelten figyelembe venni. Ha ez sem áll rendelkezésre, keresetként - a nyugellátás megállapításának kezdő napjától folyamatosan visszaszámítva - a hiányzó időre érvényes, külön jogszabályban általánosan meghatározott minimálbér 30-ad részét kell figyelembe venni. A felperes munkáltatója az alperes részére nem teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét, a felperes béradatait nem közölte az illetékes igazgatósággal. Ezek az adatok nem szerepelnek a társadalombiztosítási nyilvántartásban. A munkáltató felszámolójánál, illetve az iratait őrző cégnél a

béradatok beszerzése eredménytelen maradt. A R. 15. §-ának /4/ bekezdése szerint a havi átlagkereset meghatározása során a kereseti (jövedelmi) adatokat a nyugdíjbiztosítás nyilvántartása alapján kell számításba venni. A nyugdíjbiztosítás nyilvántartásban nem szereplő keresetre (jövedelemre) vonatkozó adatokat a foglalkoztatónak, illetve jogutódjának az egykorú munkaügyi-, bérszámfejtési-, könyvelési nyilvántartásai alapján kiállított írásbeli igazolásával, ennek hiányában más egykorú okirattal lehet igazolni. A rendelkezésből megállapítható, hogy a kereseti (jövedelmi) adatok az egykorú nyilvántartás alapján kiállított igazolás hiányában csak egykorú okirattal igazolhatók. A felperes a hiányzó évekre vonatkozó jövedelmét okirattal igazolni nem tudta. A jövedelem valószínűsítésére a bíróság két tanú vallomását fogadta el és ezek átlagaként rendelte meghatározni a felperes jövedelmét. Az R. idézett rendelkezéséből azonban egyértelműen következik, hogy bizonyítási eszközként az ügyben csak egykorú okirat fogadható el. A tanúvallomás az egykorú okirattal egy tekintet alá nem esik. Az egyértelmű jogszabályi rendelkezéssel szemben nem érvényesül a szabad bizonyítás elve. Ennélfogva tévedett a munkaügyi bíróság, amikor ezen elvet alkalmazva egykorú okirat helyett tanúvallomásokat elfogadott a perben vizsgált kérdés bizonyítékeként.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság a munkaügyi bíróság ítéletét a Pp. 273. §-ának /4/ bekezdése értelmében hatályon kívül helyezte és a keresetet elutasította.

A Tny. 81. §-a értelmében az e törvényben szabályozott nyugellátás, hozzátartozói nyugellátás iránti igények érvényesítésével kapcsolatos valamennyi eljárás illeték- és költségmentes. A Legfelsőbb Bíróságnak ezek viseléséről rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2008. május 20.

Dr.Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr.Kovács Ákos sk. előadó bíró, Dr.Kárpáti Zoltán sk. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági írnok